

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra ekonomických teorií

Teze bakalářská práce

Kolektivní investování

Jan Porvich

© 2015 ČZU v Praze

Kolektivní investování

Collective investment

Souhrn

Bakalářská práce je zaměřena na kolektivní investování v České republice.

Úvodní část teoretické práce se zabývá finančním investováním, členěním fondů, výhodami a nevýhodami kolektivního investování. Dále se teoretická část bakalářské práce věnuje historickému vývoji kolektivního investování na území České republiky a ve světě. Poslední kapitola teoretické části se věnuje právní úpravě spojené s kolektivním investováním.

Praktická část práce je zaměřena na vývoj počtů subjektů kapitálového trhu. Dále zde dochází k analýze vybraných podílových akciových fondů z hlediska vývoje aktiv a vývoje výkonnosti fondů během sledovaného období.

V závěru práce jsou vybrané akciové fondy komparovány.

Klíčová slova: kolektivní investování, kapitálový trh, akciový fond, podílový fond, investiční fond

Summary

The bachelor's thesis is focused on collective investment in the Czech Republic.

Introduction part of the theoretical section is engaged in financial investment, division of funds, pros and cons of collective investment. In the next part is described historical development of collective investment in the Czech Republic and in the world. The last chapter of theoretical section is focused on legislation of the collective investment.

The practical section is focused on development of quantity of subjects in capital market, followed by analysis of selected equity mutual funds from the aspect of development of assets and development of efficiency of mutual funds during tracked period.

In conclusion of the thesis, selected equity funds are compared.

Keywords: collective investment, capital market, equity fund, mutual fund, investment fund

Cíl práce

Hlavní cíl teoretické části bakalářské práce je vymezení pojmu kolektivního investování, určení ideální struktury investic z hlediska investičního trojúhelníku, to znamená výnos, riziko a likvidity, dále členění fondů a seznámit s vývojem finančních trhů a kolektivního investování v České republice po roce 1990 a ve světě. Vedlejším cílem teoretické části bakalářské práce je stanovit výhody a nevýhody při kolektivním investování.

Hlavním cílem analytické části bakalářské práce je potvrzení či vyvrácení hypotézy, že s rostoucím množstvím aktiv v podílovém fondu, roste jeho výkonnost. Dílčím cílem je analýza čtyř vybraných podílových fondů a zhodnotit vývoj podílových a investičních fondů na území České republiky.

Metodika práce

Bakalářská práce se skládá z teoretické a analytické části. Teoretická východiska jsou zpracována na základě odborné literatury, odborných internetových zdrojích a platné právní úpravě, stěžejním zdrojem je zákon č.240/2013 Sb., který kompletně změnil právní úpravu investičních společností a fondů a systému investování. Teoretická část práce se zabývá vymezením pojmu kolektivního investování, členěním investičních fondů. Práce se zaměřuje na historický vývoj kolektivního investování na území České republiky i ve světě. Poslední kapitola teoretické části se zabývá platnou právní úpravou kolektivního investování v České republice.

První část analytické části práce se věnuje vývoji investičních a podílových fondů na území České republiky, ke kterému byly použity informace z webových stránek České národní banky. Hlavní část práce se zabývá analýzou vybraných akciových podílových fondů z hlediska spravovaných aktiv a následná časová komparace jejich výkonnosti. Fondy byly vybrány dle následujících kritérií: akciový podílový fond, učený pro dynamického investora, vedený v České koruně, investující do nejúspěšnějších společností na globálních trzích, byl založen před rokem 2010, fondy mají rozdílného obhospodařovatele. Pro analýzu a komparaci podílových fondů byla použita data z výročních zpráv podílových fondů. Vybrané akciové podílové fondy byly analyzovány každý samostatně a následně došlo ke komparaci.

Kolektivní investování

Na finančních trzích se investor rozhoduje o investování přímo nebo nepřímo. Kolektivní investování spadá do nepřímého investování, což znamená, že investor ke své investici potřebuje společnost pro zprostředkování investice na finančním trhu.

Kolektivní investování je založeno na principu sdružení finančních prostředků drobných investorů. Investor se tímto postupem snaží dosáhnout mnohem efektivnějšího zhodnocení svého vkladu, snížení rizik a diverzifikaci.

Hlavní výhodou kolektivního investování je v tom, že obchodní společnost, ke které drobný investor vložil svůj vklad, snižuje riziko spojené s investicí a to tím, že investice probíhá v rámci více oblastí, díky většímu kapitálu, neboli zisk z jedné oblasti vykrývá ztrátu z jiné. Další zásadní výhodou je, že obchodní společnost má k dispozici sofistikovanější obchodní systémy na sledování a vývoj kapitálových trhů. O správnou diverzifikaci portfolia se stará portfolio manažer, který je ve výhodě při hledání správné investice než jednotlivý investor.

Nevýhodou jsou často vysoké poplatky za správu kapitálu. Vložením peněžních prostředků do obchodní společnosti investor přichází o ovlivnění druhu investice. Další nevýhodou je existence nereseriových společností, u kterých není hlavním cílem investovat za cílem získání zisku pro své investory.

Fondy kolektivního investování

Fondem kolektivního investování se rozumí právnická osoba se sídlem v České republice, která je oprávněna shromažďovat finanční prostředky od veřejnosti vydáváním akcií. Investování společných finančních prostředků předchází určení strategie a rozložení rizika ve prospěch vlastníků akcií.

Za fond kolektivního investování se taktéž považuje podílový fond nebo akciová společnost, která shromažďuje finanční prostředky alespoň od dvou fondů kolektivního investování nebo od srovnatelných zahraničních fondů.

Historie kolektivního investování v ČR po roce 1990

Pro rozvoj kolektivního investování v České republice byla zcela zásadní kupónová privatizace, během které se vytvářely první fondy. „Divokému“ vývoji na českém trhu také velice pomohla nedostatečná právní legislativa a dozor ze strany státu.

Finanční služby v ČR během devadesátých let 20. století zažily radikální přeměnu. Finanční trh se začal rozvíjet a to nejen díky kupónové privatizaci.

Vývoj kolektivního investování v ČR se dá rozdělit na 3 periody.

První perioda byla ve znamení dříve zmíněné kupónové privatizace, 1993-1999, během které docházelo ke vzniku tzv. uzavřeným privatizačním fondům. Privatizační fondy svá aktiva nakupovaly pomocí investičních kupónů.

Druhá perioda, perioda tříbení trhu, proběhla mezi lety 1999-2002. Během této periody došlo na českém trhu k zániku nesoriozních společností a vzniku nových investičních společností, které již nebyly spojeny s kuponovou privatizací. Nově vzniklé společnosti svá aktiva nakupovaly za finanční prostředky investorů.

Třetí perioda probíhá od roku 2002 do současnosti.

Historie kolektivního investování ve světě

Celosvětová historie kolektivního investování se dá rozdělit na období před rokem 1980 a po roce 1980. Určité formy sdruženého investování se objevují prakticky od dob vzniku peněz.

Za první zmínku o kolektivním investování, tak jak se blíží dnešní formě, se považuje založení předchůdce fondů The Foreign and Colonial Government Trust, který byl založen roku 1868 v Londýně ve Velké Británii.

Ve Spojených státech amerických roku 1924 vznikl Massachusetts Investors Trust of Boston. Tento trust fond se stal prvním fondem na světě, který nebyl kotován na burze, tudíž jeho hodnota nezávisela na nabídce a poptávce, ale na čistém obchodním jmění.

Právní úprava kolektivního investování v ČR

Právní úprava kolektivního investování se dočkala v roce 2013 nové legislativní podoby – zákon číslo 240/2013 Sb., Zákon o investičních společnostech a investičních fondech ze dne 3. července 2013.

Analýza vybraných podílových fondů

K analýze podílových fondů byly vybrány 4 akciové otevřené podílové fondy: AXA CEE Akciový fond, otevřený podílový fond AXA investiční společnost, a.s., Fond globálních značek otevřený podílový fond ČP INVEST investiční společnost, a.s., ČSOB akciový mix, ČSOB Asset Management, a. s., investiční společnost, otevřený podílový fond, Investiční společnost České spořitelny, a.s., TOP STOCKS - otevřený podílový fond.

Veškeré vybrané podílové fondy se zaměřují na akciové investice do nejúspěšnějších akciových titulů a indexů, fondy jsou určeny pro dynamické investory s dlouhodobým investičním horizontem. U všech vybraných fondů je velice vysoká rizikovost investice s poměrně vysokým potencionálním výnosem.

Během sledovaného období, 2007-2013, se nejvíce výkonnostně dařilo fondu TOP STOCKS - otevřený podílový fond, který za sedm let dosáhl na výkonnost 119,0 %. Žádný z ostatních tří fondů nedosáhl takto enormní výkonnosti. Fond globálních značek dosáhl výkonnosti 28,0 %. ČSOB akciový mix za sedm let dosáhl výkonnosti 14,0 %. Akciový fond AXA CEE má sedmiletou výkonnost zápornou, -5,0 %.

Během sledovaného období, sedmi let, se aktiva ve většině fondů zvýšila. S nárůstem aktiv ve fondu ovšem nedošlo k hypoteticky očekávanému zvýšení výkonnosti akciových podílových fondů. Fondy TOP STOCKS – otevřený podílový fond, AXA CEE Akciový fond a Fond globálních značek otevřený podílový fond svá aktiva zvyšovaly trendově, od roku 2008, výkonnost se ovšem vyvíjela velice proměnlivě, a ne každý rok narůstala. Hypotéza se nepotvrdila, jak vyplývá z časové komparace vývoje celkových aktiv a výkonnosti čtyř sledovaných akciových podílových fondů.

Zdroje

Knižní zdroje

BUDÍK, Josef. Finanční investování. 1. vyd. Praha: Vysoká škola finanční a správní, 2011, 196 s. ISBN 978-80-7408-047-0.

LIŠKA, Václav. Kapitálové trhy a kolektivní investování. 1. vyd. Praha: Professional Publishing, 2004, 525 s. ISBN 80-86419-63-0.

STEIGAUF, Slavomír. Fondy: jak vydělávat pomocí fondů. 1. vyd. Praha: Grada, 2003, 191 s. ISBN 8024702479.

Internetové zdroje

Zákony. *Portál veřejné správy* [online]. ©2015 [cit. 2015-01-05]. Dostupné z: <http://portal.gov.cz/app/zakony/zakonPar.jsp?idBiblio=80335&fulltext=240~2F2013&rpp=15#local-content>

Výroční zprávy. *AXA více než standart* [online]. ©2014 [cit. 2015-01-18]. Dostupné z: <https://www.axa.cz/o-nas/financni-vysledky/vyrocní-zpravy/obsah/investicni-spolecnost/>

Výroční a pololetní zprávy. *ČP INVEST* [online]. © 2014 [cit. 2015-01-10]. Dostupné z: <http://www.cpinvest.cz/o-nas/vyrocní-zpravy.html>

Výroční zprávy. *ISCS* [online]. © 2014 [cit. 2015-01-25]. Dostupné z: http://www.iscs.cz/web/infocentrum/Jine/Vyrocní_zprava/

Zprávy obhospodařovatele ČSOB Asset Management, a.s., investiční společnost. *ČSOB* [online]. © 2015 [cit. 2015-01-20]. Dostupné z: <http://www.csob.cz/cz/CSOBIS/Informacni-povinnost-spravce-fondu/Stranky/Zpravy-obhospodarovatele.aspx>